

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**  
**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 60 W GDAŃSKU**



**GDAŃSK 2024**

# SPIS TREŚCI

|   |           |
|---|-----------|
| <b>PODSTAWA PRAWNA</b>  | <b>3</b>  |
| <b>WSTĘP</b>  | <b>4</b>  |
| <b>ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO</b>  | <b>4</b>  |
| <b>SYLWETKA UCZNIA SZKOŁY</b>   | <b>5</b>  |
| <b>DIAGNOZA ŚRODOWISKA</b>  | <b>6</b>  |
| <b>PROBLEMY PRIORYTETOWE</b>  | <b>7</b>  |
| <b>CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO</b>   | <b>10</b> |
| <b>ZADANIA REALIZATORÓW PROGRAMU WYCHOWAWCZO -<br/>PROFILAKTYCZNEGO</b>                                   | <b>13</b> |
| <b>ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY I RODZICÓW</b>   | <b>15</b> |
| <b>WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM</b>  | <b>16</b> |
| <b>SPODZIEWANE EFEKTY PROGRAMU</b>  | <b>18</b> |
| <b>EWALUACJA</b>  | <b>19</b> |
| <b>Załącznik</b>  |           |
| <b>Harmonogram działań w ramach Programu Wychowawczo – Profilaktycznego<br/>w roku szkolnym 2024/2025</b> | <b>22</b> |

# PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483, z 2006 nr 200 poz. 1471, z 2009 nr 114 poz. 946)
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586 i 1672)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. 2020, poz. 1327)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. 2021, poz. 108)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 165)
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. 2023 poz. 1939)
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 700)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. 2020 poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z 2018 r. poz. 1679, z 2021 r. poz. 1533, z 2022 r. poz. 609 i 1717 oraz z 2023 r. poz. 312 i 1759)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (tekst jedn.: Dz.U. 2020 poz. 1309)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2024/2025
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 60 w Gdańsku

# WSTĘP

***Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci,  
nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój,  
a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.***

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art.1 pkt 3. Ustawy Prawo oświatowe).

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawienia się i występowania niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować poprzez system działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

## ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Zgodnie ze wskazaniem, działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi

zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;

- **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 60 w Gdańsku został opracowany w oparciu o aktualne przepisy prawa i jest skorelowany z potrzebami rozwojowymi uczniów oraz potrzebami środowiska szkolnego i lokalnego. Ma służyć ujednoliceniu działań wychowawczych i profilaktycznych ukierunkowanych na aktywny rozwój wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Adresatem Programu jest cała społeczność szkolna, tj. uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz pozostali pracownicy szkoły. W realizacji zadań szkoła będzie korzystać z pomocy instytucji do tego powołanych. Zadania wychowawcze i profilaktyczne kierowane są do uczniów równolegle z ich kształceniem - przekazywaniem wiedzy, m.in. podczas zajęć z wychowawcą oraz realizacji innych przedmiotów, z uwzględnieniem treści zawartych w podstawie programowej.

Integralną część Programu stanowi Harmonogram działań w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Harmonogram opracowywany jest na każdy rok szkolny i dołączany jest do programu w formie załącznika.

Efektem oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych szkoły jest kształtowanie postawy dającej satysfakcję codziennego funkcjonowania uczniom oraz ich rodzinom. Podejmowanymi oddziaływaniami dążymy, aby uczeń naszej szkoły potrafił odnaleźć się w swoim środowisku lokalnym, w domu i w szkole. Zachował pozytywny, ale także krytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiadał umiejętność efektywnego komunikowania się, współpracy z innymi osobami o różnych poglądach oraz świadomość własnych postaw i emocji. Potrafił dbać o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktował zdobywanie wiedzy jako drogę do własnego rozwoju.

## SYLWETKA UCZNIA SZKOŁY

Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zmierzają do kształtowania postawy ucznia, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, które będą sprzyjały dobremu i samodzielnemu funkcjonowaniu we współczesnym świecie.

### Cechy charakteryzujące ucznia i absolwenta Szkoły:

- kultura osobista, szacunek wobec samego siebie i innych;
- umiejętność zachowania się zgodnie z zasadami życia społecznego;
- uczciwość, tolerancyjność i odpowiedzialność, kierowanie się zasadami moralnymi;
- świadomość swych praw i obowiązków;
- empatia, poszanowanie praw innych osób;

- koleżeństwo, wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka, aktywna postawa na rzecz pomocy potrzebującym;
- świadomość swoich mocnych i słabych stron, wiara we własne możliwości oraz poczucie własnej wartości;
- zainteresowanie własnym rozwojem intelektualnym, fizycznym i duchowym;
- aktywność, ciekawość świata i wiedzy, posiadanie różnorodnych zainteresowań;
- umiejętność pozyskiwania i przetwarzania wiedzy i informacji z różnych źródeł, sprawne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów cyberprzestrzeni;
- dbałość o własne zdrowie, bezpieczeństwo i higieniczne życie bez nałogów;
- poczucie tożsamości narodowej i kulturowej.

## DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Diagnozę środowiska przygotowano na podstawie:

- ewaluacji realizowanego programu Profilaktyczno-Wychowawczego,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- obserwacji i spostrzeżeń kadry pedagogicznej, które zostały zgromadzone podczas prac Zespołów Wychowawczych,
- szerokich konsultacji z rodzicami, nauczycielami, rozmów z uczniami,
- dokonanej analizy ankiet, które były skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców,
- analizy informacji na temat potrzeb pozyskanych w wyniku współpracy z instytucjami wspierającymi rodziny i uczniów w Gdańsku ( MOPR, PPP 4, kuratorzy sądowi i inne).

Zakres działań profilaktyczno-wychowawczych Szkoły Podstawowej Nr 60 obejmuje całą społeczność szkolną, tj. uczniów, kadre pedagogiczną oraz rodziców. Opinie, że kwestie wychowawcze stanowią istotną rolę całego procesu dydaktycznego realizowanego przez szkołę są zgodne. Zdaniem kadry pedagogicznej szkoły zasadniczym źródłem budowania pozytywnych postaw uczniów jest właściwe prowadzenie projektów edukacyjnych i wychowawczych, merytoryczne przygotowanie, stwarzanie właściwej przestrzeni do nawiązywania relacji uczeń-nauczyciel.

Kadra pedagogiczna, jak i rodzice sygnalizują problemy związane z bezpieczeństwem na terenie szkoły - zachowania agresywne i przemocowe uczniów (zarówno agresja fizyczna i psychiczna). Rodzice sygnalizują brak należytego zapewnienia bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły. Nauczyciele wskazują na aspekty bezpieczeństwa w kontekście np. obecności obcych osób w szkole, otwartych wejść do szkoły oraz zachowań agresywnych i przemocowych uczniów. Zgłoszenia uczniów i rodziców dotyczą głównie przemocy psychicznej, w tym cyberprzemocy oraz zachowań ryzykownych i nadmiernej aktywności uczniów w sieci. Konieczna jest zmiana postaw i konsekwencja kadry pedagogicznej w zakresie przestrzegania przyjętych w szkole zasad.

Zgłaszana jest nadmierna aktywność uczniów w sieci, cyberprzemoc, pojawiające się w związku z tym zachowania ryzykowne. Z analizy dokumentów

wynika również, że poziom kompetencji cyfrowych uczniów kształtuje się na niskim poziomie. Obserwowana jest niska świadomość uczniów w zakresie bezpieczeństwa higieny cyfrowej.

Wskazano również braki wśród uczniów w zakresie kompetencji miękkich, w tym nawiązywania i utrzymywania kontaktów interpersonalnych w oparciu o ogólnie przyjęte zasady i normy postępowania. Wymieniano łamanie ogólnie przyjętych norm i zasad dotyczących budowy i podtrzymania relacji rówieśniczych, sposobów rozwiązywania konfliktów, wkład w budowanie i integrowanie szkolnej społeczności, niską dbałość o dobrą kondycję fizyczną i psychiczną.

Obserwowane i zgłaszane są trudności w zakresie umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów oraz wykorzystywania dostępnych form pomocy.

Wskazywano również problemy związane z samopoczuciem uczniów, którzy zmagają się z różnymi trudnościami, prowadzącymi do zachowań depresyjnych czy wręcz myśli samobójczych i samookaleczeń. Zadbaj należy o wzmacnianie u uczniów poczucia własnej wartości i akceptacji oraz zaspokojenie potrzeby wsparcia w różnych sytuacjach, np. trudności w nauce, kryzysowych. Wskazywać należy różne możliwości rozwiązań, w tym profilaktyka zachowań suicydalnych.

Priorytetowa jest również dbałość o integrację społeczności szkolnej, o przyjazną atmosferę i dobrostan uczniów w aspekcie dobrej kondycji psychicznej i fizycznej oraz zadbanie o własne zdrowie.

W wymienionych zadaniach, które są bardzo zróżnicowane, ze względu na charakter i liczbę uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, należy uwzględnić ciągłe doskonalenie umiejętności kadry pracującej w szkole, szczególnie w zakresie pracy w zespole zróżnicowanym.

Bardzo istotnym elementem jest dbałość o standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem, które w tym roku szkolnym podjęto zgodnie z zaleceniami MEN.

W szkole wykorzystywanych jest wiele metod i form wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Kadra posiada bogaty warsztat pracy, podejmuje wiele inicjatyw na rzecz potrzeb i pojawiających się wyzwań w pracy w zespole zróżnicowanym. Efektywność pracy wymaga monitorowania i wprowadzenia ewentualnych zmian w przyjętym modelu pracy. Koniecznym jest podnoszenie kompetencji kadry w oparciu o aktualną diagnozę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego.

## PROBLEMY PRIORYTETOWE

W oparciu o diagnozę środowiska szkolnego, ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego za rok ubiegły wskazane zostały obszary wymagające szczególnej uwagi oraz podjęcia oddziaływań wychowawczych i kroków przeciwdziałających im:

- sygnalizowany brak należytego zapewnienia bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły w aspekcie fizycznego ograniczenia dostępności dla osób obcych, otwartych wejść do szkoły,
- zachowania agresywne i przemocowe uczniów, głównie w wymiarze przemocy psychicznej, w tym cyberprzemocy oraz podejmowanie zachowań ryzykownych,

- niskie kompetencje i świadomość uczniów w zakresie bezpieczeństwa higieny cyfrowej,
- brak należytych kompetencji miękkich uczniów w zakresie nawiązywania i utrzymywania kontaktów interpersonalnych w oparciu o ogólnie przyjęte zasady i normy postępowania,
- brak konsekwencji kadry pedagogicznej w egzekwowaniu od uczniów ogólnie przyjętych norm społecznych oraz zasad obowiązujących w szkole,
- braki w zakresie umiejętności rozwiązywania pojawiających się trudności i problemów przez uczniów oraz wykorzystywania dostępnych form pomocy,
- sygnały dotyczące samopoczucia uczniów - doznawanych trudnych stanów emocjonalnych, obniżonego nastroju, samookaleczeń oraz pojawiających się myśli samobójczych,
- efektywne zaopiekowanie potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w sferze edukacyjnej, wychowawczej i społecznej adekwatnie do ich potencjału i możliwości placówki oraz doskonalenie umiejętności kadry w pracy w zespole zróżnicowanym.

### **Określenie czynników ryzyka oraz czynników chroniących**

W działaniach wychowawczo - profilaktycznych będziemy minimalizować wpływ czynników ryzyka:

- predyspozycje osobowościowe i intelektualne uczniów,
- brak lub niewłaściwe wzorce postępowania,
- niewłaściwy wpływ środowiska rówieśniczego,
- brak konsekwencji w egzekwowaniu ustalonych zasad,
- brak zainteresowań lub brak możliwości ich rozwijania,
- niewłaściwie zorganizowany czas wolny,
- niewystarczające poczucie więzi z najbliższym środowiskiem,
- dysfunkcje rodziny.

Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne koncentrować się będą na wzmacnianiu czynników chroniących. W związku z tym będziemy:

- dbać o dobry klimat szkoły, oparty na akceptacji i życzliwości, zapewniający poczucie bezpieczeństwa;
- określać i wdrażać czytelne wartości, normy i zasady obowiązujące w szkole;
- umożliwiać zdobycie kompetencji społecznych oraz wzbogacanie zasobów osobistych pomocnych w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym i osobistym;
- udzielać wsparcia adekwatnie do aktualnie rozpoznawanych potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz z rodzin migranów,
- angażować w różne formy aktywności, wspólnie poszukując i/lub wskazując atrakcyjne dla uczniów alternatywy dla czasu spędzonego przed urządzeniami ekranowymi;
- uświadamiać konsekwencje dla zdrowia, bezpieczeństwa wynikające z nadmiernego korzystania z urządzeń ekranowych oraz czasu spędzanego w sieci;
- tworzyć warunki przyjazne formowaniu się pozytywnych grup rówieśniczych;



- zapewniać warunki motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, rozwoju zainteresowań i pasji;
- wspierać uczniów w przezwyciężaniu trudności szkolnych;
- wskazywać możliwości radzenia sobie w sytuacjach problemowych, trudnych;
- dostarczać wiedzy na temat współczesnych zagrożeń, w tym konsekwencji uzależnień;
- wspomagać rodzinę w pełnieniu funkcji wychowawczych, opiekuńczych.

### **Zadania priorytetowe**

Określone na podstawie diagnozy, wskazania czynników ryzyka i czynników chroniących:

- Wspieranie uczniów adekwatnie do aktualnie rozpoznawanych potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów z niepełnosprawnością, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz z rodzin uchodźców.
- Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów. Wyrabianie nawyków bezpiecznych zachowań
- Kształtowanie kompetencji uczniów w zakresie komunikacji interpersonalnej.
- Promowanie pożądanych zachowań i postaw prospołecznych.
- Przeciwdziałanie i eliminowanie zachowań agresywnych.
- Konsekwentne reagowanie kadry nauczycielskiej na przejawy łamania ustalonych zasad i norm postępowania
- Integrowanie i aktywizowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Integrowanie społeczności szkolnej
- Wzmacnianie u uczniów poczucia własnej wartości i akceptacji oraz zaspokojenie potrzeby wsparcia w różnych sytuacjach, np. trudności w nauce, kryzysowych.
- Rozwijanie umiejętności w zakresie przezwyciężania problemów, radzenia sobie ze stresem, radzenia sobie z presją rówieśników, zachowań asertywnych.
- Pomoc w przezwyciężaniu trudności szkolnych.
- Kształtowanie postaw tolerancji i akceptacji wobec wszelkiej inności.
- Dbłość o dobrą atmosferę i dobrostan uczniów w aspekcie dobrej kondycji psychicznej i fizycznej
- Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia oraz postawy proekologicznej
- Profilaktyka uzależnień oraz zachowań ryzykownych, zagrażających zdrowiu fizycznemu i psychicznemu
- Rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz aktywnej postawy w zdobywaniu wiedzy
- Rozwijanie umiejętności w zakresie wykorzystywania technologii informacyjnej, odpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu oraz nabywanie świadomości w zakresie konsekwencji zachowań podejmowanych z wykorzystaniem nowych mediów
- Wspieranie rodziców adekwatnie do aktualnie rozpoznawanych potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji rodzin uczniów obcokrajowców, w tym uchodźców.

# CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Dokonana diagnoza i jej wyniki, analiza czynników ryzyka i czynników chroniących oraz analiza zasobów, jakimi dysponuje szkoła, stały się punktem wyjścia do określenia celów Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

## Główne cele programu:

- Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia we wszystkich sferach jego osobowości (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym).
- Przygotowanie do życia i aktywnego, odpowiedzialnego udziału w grupie i społeczeństwie.
- Przeciwdziałanie podejmowaniu zachowań ryzykownych, zagrażających zdrowiu fizycznemu i psychicznemu, niezgodnych z normami społecznymi.

## Cele szczegółowe:

- Rozpoznanie i monitorowanie potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli oraz zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz obcokrajowców, w tym z rodzin uchodźców.

### Uczeń:

- otrzymuje wsparcie adekwatnie do rozpoznanych potrzeb,
- wie, do kogo może zwrócić się o pomoc w sytuacjach trudnych i korzysta z tej pomocy,
- aktywnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły.

### Nauczyciele:

- rozpoznają i monitorują potrzeby i oczekiwania uczniów oraz rodziców,
- udzielają wsparcia w zakresie własnych kompetencji, współpracują ze specjalistami zatrudnionymi w szkole.

### Rodzice:

- zgłaszają potrzeby oraz otrzymują wsparcie na terenie szkoły lub są kierowani do instytucji i placówek specjalistycznych, pomocowych,
- mają dostęp do bazy adresowej instytucji pomocowych, placówek specjalistycznych udzielających wsparcia dziecku i rodzinie,

- Przekazywanie systemu wartości i pożądanych wzorców zachowań.

### Uczeń:

- zna prawa swoje oraz respektuje prawa innych ludzi,
- kieruje się otwartością wobec świata oraz innych narodów, kultur oraz poglądów,
- przestrzega zasad panujących w szkole,
- umie ocenić wzorce zachowań i ich wpływ na kształtowanie własnej osoby,

- dba o estetykę ubioru i pomieszczeń.
- Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych oraz interpersonalnych, przeciwdziałanie i eliminowanie zachowań agresywnych oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, problemowych.  
Uczeń:
  - potrafi aktywnie słuchać oraz wyrazić swoje emocje i potrzeby w sposób asertywny,
  - nawiązuje i utrzymuje relacje społeczne w klasie i szkole oparte na wzajemnym szacunku,
  - rozwiązuje konflikty w oparciu o rozmowę, dyskusję lub negocjacje,
  - zna konstruktywne sposoby rozładowania napięcia emocjonalnego, radzenia sobie ze stresem,
  - wie do kogo może zwrócić się o pomoc w trudnej dla siebie sytuacji, korzysta z tej pomocy.
- Udzielanie pomocy w przezwyciężaniu trudności szkolnych, wspieranie w nabywaniu adekwatnej samooceny  
Uczeń:
  - uzyskuje wsparcie adekwatnie do własnych potrzeb, w tym wynikających z niepełnosprawności,
  - uczestniczy w zajęciach umożliwiających wyrównywanie braków w nauce
  - posiada poczucie własnej wartości,
  - zna swoje mocne i słabe strony.
- Promowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy społecznej oraz osobistej uczniów.  
Integrowanie społeczne uczniów w tym szczególnie nowo przyjętych do szkoły, z niepełnosprawnością, zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz uczniów z doświadczeniem migracji.  
Uczeń:
  - jest związany emocjonalnie ze szkołą i społecznością lokalną,
  - jest empatyczny, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
  - posiada świadomość o ograniczeniach ludzi wynikających z niepełnosprawności, szanuje i respektuje ich prawa,
  - traktuje innych z szacunkiem na zasadach równości, bez względu na różnice kulturowe, narodowościowe i etniczne,
  - podejmuje działania na rzecz i we współpracy ze środowiskiem szkolnym oraz lokalnym.
  - podejmuje współpracę z innymi osobami na rzecz potrzebujących, włącza się inicjatywy i akcje społeczne, w tym charytatywne.
- Pogłębianie świadomości na temat potrzeby troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo. Profilaktyka uzależnień.  
Uczeń:

- posiada wiedzę i umiejętności w zakresie zdrowego stylu życia, podejmuje działania prozdrowotne,
- aktywnie i bezpiecznie spędza wolny czas,
- przestrzega zasad zachowania, regulaminów i procedur obowiązujących w szkole,
- zna zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- jest świadomy konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych, szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, zagrożeń wynikających z uzależnień.

Rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły:

- nauczyciele w ramach prowadzonych zajęć realizują tematykę i treści dotyczące zdrowego stylu życia,
- mają dostęp do bazy instytucji działających w obszarze ochrony zdrowia fizycznego i psychicznego, placówek wspierających dziecko i rodzinę w tym zakresie,
- mają dostęp do wiedzy z zakresu zagrożeń i konsekwencji wynikających z uzależnień.

- Rozwijanie umiejętności w zakresie wykorzystywania nowoczesnych technologii w procesie nauczania oraz rozwoju zainteresowań własnych.

Uczeń:

- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji za pomocą narzędzi TIK,
- odpowiedzialnie posługuje się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi w procesie uczenia się oraz świadomie korzysta z różnych cyfrowych zasobów,
- uzyskuje wsparcie w zakresie wykorzystywania nowych technologii,
- jest świadomy zagrożeń i konsekwencji wynikających z aktywności w świecie cyfrowym oraz wie, jak chronić własne bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni.

Rodzice:

- mają dostęp do wiedzy z zakresu zagrożeń oraz konsekwencji związanych z aktywnością uczniów w cyberprzestrzeni,
- uzyskują wsparcie w zakresie wykorzystywania nowych technologii wykorzystywanych m.in. do kontaktów ze szkołą.

Nauczyciele:

- rozwijają umiejętności w zakresie posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
- wykorzystują możliwości nowych technologii w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

- Kształtowanie świadomej postawy ekologicznej.

Uczeń:

- posiada świadomość o wpływie stanu środowiska na zdrowie człowieka,
- bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z darów natury,
- dokonuje świadomych wyborów na rzecz środowiska naturalnego,

- wie po co i w jaki sposób należy segregować odpady, wykorzystuje tę wiedzę w praktyce.
- Rozwijanie postaw patriotycznych.  
Uczeń:
  - posiada poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
  - okazuje szacunek dla symboli narodowych,
  - kultywuje zwyczaje, tradycje szkolne i narodowe, otwierając się na kulturę Europy i świata.

## ZADANIA REALIZATORÓW PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy zaangażowani i realizujący proces wychowawczy działając dla dobra dziecka.

**Rodzice** – pierwsi i najważniejsi wychowawcy dziecka:

- wspierają dziecko w jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły jako członkowie społeczności szkolnej,
- ponoszą odpowiedzialność materialną za umyślne zniszczenie mienia szkoły lub kradzieże dokonane w szkole,
- współdziałają ze szkołą za pośrednictwem Rady Rodziców i Klasowych Rad Rodziców,
- współpracują z nauczycielami w organizacji życia szkoły i imprez szkolnych z udziałem dzieci z niepełnosprawnością i popierają ideę klas integracyjnych.

**Dyrektor szkoły:**

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, Radą Szkoły, Radą Rodziców oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,

- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie obowiązujących w szkole regulaminów i procedur oraz praw uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

#### **Wychowawcy:**

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w szkole i klasie,
- integrują i kierują zespołem klasowym,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny w codziennej pracy,
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym,
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami, włączają rodziców w sprawy organizacyjne klasy,
- współpracują z dyrektorem, nauczycielami oraz specjalistami zatrudnionymi w szkole.

#### **Nauczyciele:**

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- czuwają nad prawidłowym stylem spędzania przerw międzylekcyjnych przez uczniów,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły.

#### **Pedagog i psycholog szkolny, ponadto:**

- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,

- diagnozują środowisko szkolne, w tym problemy wychowawcze w szkole,
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec uczniów, zaniedbań opiekuńczych, podejrzeń zachowań świadczących o demoralizacji,
- udzielają wsparcia uczniom, rodzicom i nauczycielom w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- współpracują z nauczycielami włączając w pomoc i wspieranie uczniów kompetencje psychologiczno-pedagogiczne,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, m. in. poradnią psychologiczno-pedagogiczną, MOPR, organizacjami pozarządowymi, policją, sądami rodzinnymi i nieletnich.

## **ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY I RODZICÓW**

Współpraca szkoły z rodzicami jest ważnym elementem oddziaływań wychowawczych i działań profilaktycznych dla dobra ucznia i jego prawidłowego rozwoju. Rodzice mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem i religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka, a szkoła wspiera rodzinę oraz poszczególnych jej członków.

- Reprezentantem opinii wszystkich rodziców jest Rada Rodziców wyłoniona z przedstawicieli trójek klasowych wybieranych przez rodziców poszczególnych klas. Zasady jej funkcjonowania i uprawnienia określa regulamin Rady Rodziców. Rada Rodziców pozostaje w stałej współpracy z Radą Pedagogiczną.
- Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej biorą aktywny udział w działaniach wychowawczych szkoły:
  - zapoznając się i akceptując Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
  - uczestnicząc regularnie w zebraniach rodziców z wychowawcami klas, spotkaniach indywidualnych oraz prelekcjach dotyczących zagadnień wychowawczych;
  - rzetelnie informując o sytuacji i stanie zdrowia swojego dziecka;
  - biorąc udział w realizowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego podczas codziennego funkcjonowania szkoły oraz organizowanych dni okolicznościowych.
- Zarówno rodzice jak i pracownicy szkoły dbają o możliwość wzajemnego kontaktu – telefonicznego, mailowego oraz osobistego.
- W przypadku trudnych, niepokojących zachowań lub doświadczeń ucznia informują się wzajemnie. Odbywa się to z poszanowaniem godności dziecka i z zachowaniem poufności.

# WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Środowisko odgrywa szczególną rolę w rozwoju osobowości ucznia. Jest pomocne w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych.

Celem podejmowanej współpracy jest właściwe wprowadzenie uczniów w role społeczne i zawodowe, integracja ze środowiskiem lokalnym, podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz uczniów i ich rodzin, promowanie szkoły w środowisku.

Szkoła współpracuje z różnorodnymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ucznia, jego rodziny i samej szkoły.

## Władze lokalne:

- nawiązywanie kontaktów z władzami poprzez spotkania z nauczycielami, rodzicami i uczniami,
- realizacja programów edukacyjnych i wychowawczych,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- organizacja i udział w festynach, imprezach środowiskowych, wycieczkach,
- udzielanie pomocy materialnej i finansowej,
- udział w akcjach społecznych i charytatywnych,
- promowanie działań szkoły,
- zapoznanie uczniów z pracą urzędów.

## Instytucje wspierające warunki do prawidłowego rozwoju ucznia:

- diagnoza i pomoc uczniom przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu,
- rozpoznanie środowiska ucznia, wymiana informacji, opinii i doświadczeń związanych funkcjonowaniem ucznia, z sytuacją rodzinną i bytową,
- organizowanie pomocy uczniom i rodzinom wymagającym wsparcia,
- udział w zespołach interdyscyplinarnych związanych z sytuacją uczniów,
- organizacja dożywiania, udzielanie doraźnej pomocy finansowej i rzeczowej,
- udział w zajęciach prowadzonych przez policję i straż miejską na temat bezpieczeństwa, przeciwdziałania agresji i przestępczości oraz innym zjawiskom patologii społecznej.

## Placówki kulturalne i oświatowe:

- udział w projektach,
- udział w lekcjach bibliotecznych - współpraca z filiami bibliotek,
- organizacja i udział w konkursach,
- promowanie działań szkoły, prezentacja osiągnięć, organizacja zajęć otwartych,
- poszerzanie oferty edukacyjnej poprzez udział w spektaklach teatralnych, lekcjach muzealnych, koncertach, wyjścia do kina, teatru, muzeum itp.

## Parafie z rejonu szkoły:

- diagnozowanie środowiska i pomoc materialna rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,



- rozpoznawanie potrzeb i oczekiwań środowiska lokalnego w zakresie podejmowania współpracy,
- promowanie działań placówki w środowisku lokalnym.

Inne podmioty zewnętrzne:

- działalność charytatywna, współpraca z fundacjami, hospicjami, innymi podmiotami w zakresie akcji charytatywnych,
- pozyskiwanie partnerów do realizacji projektów edukacyjnych i inicjatyw społecznych,
- wykorzystanie bazy szkoły (sala gimnastyczna, sale lekcyjne) na działalność sportową, kulturalną i oświatową dla uczniów, rodziców, mieszkańców dzielnicy i okolic.

W realizacji celów wychowawczych szkoła podejmuje współpracę przede wszystkim z następującymi instytucjami:

Pomorskie Kuratorium Oświaty

Wydział Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku

Rada Osiedla Żabianka-Wejhera-Jelitkowo-Tysiąclecia

Sąd Rejonowy w Gdańsku – Wydział Rodzinny i Nieletnich

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Centrum Pracy Socjalnej nr 4 w Gdańsku

Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień

Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry

Stowarzyszenie Praktyków Profilaktyki Społecznej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Centrum Pomocy Dzieciom

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Nadpobudliwością Psychoruchową i Ich

Rodzinom 'Pomost'

Fundacja 50 Aleja

Instytut Kultury Miejskiej

Polskie Towarzystwo Dysleksji

Straż Miejska w Gdańsku

Policja w Gdańsku

Stowarzyszenie „Żabianka”

Parafia Św. Apostołów Piotra i Pawła w Gdańsku

Parafia Matki Boskiej Fatimskiej w Gdańsku

Parafia Św. Józefa w Gdańsku

Przedszkole nr 54 „Fantazja”, Przedszkole nr 51 „Jacek i Agatka”, Przedszkole Nr 48

„Kraina Neptuna”, Przedszkole Nr 60 im. J. Brzechwy w Gdańsku

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 4 w Gdańsku

„Promyk” - schronisko dla bezdomnych zwierząt w Gdańsku

Hospicjum im. Ks. Eugeniusza Dutkiewicza w Gdańsku

Polskie Towarzystwo do Walki z Mukowiscydozą

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Gdańskiej Macierzy Szkolnej w Gdańsku

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku – filie bibliotek

Kino „Żak”

# SPODZIEWANE EFEKTY PROGRAMU

Działania społeczności szkolnej mają w swoich efektach dążyć do:

- budowania „pozytywnego klimatu” szkoły, stworzenia szkoły bezpiecznej, przyjaznej każdemu uczniowi, rodzicowi i pracownikowi;
- większej integracji wewnątrz społeczności szkolnej i w klasach;
- poprawy relacji interpersonalnych uczniów, nauczycieli oraz rodziców, które winny opierać się na współpracy i wzajemnym szacunku;
- nabywania przez uczniów pozytywnych zachowań oraz właściwego postrzegania i rozumienia ludzi;
- przyswojenia i stosowania zasad kultury osobistej przez uczniów;
- dokonywania przez uczniów świadomych i wartościowych wyborów na rzecz własnego rozwoju, zdrowia i bezpieczeństwa;
- nabywania przez uczniów umiejętności wyrażania własnych emocji w formach akceptowanych społecznie oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- zmniejszenia zjawiska agresji wśród uczniów;
- zwiększenia zainteresowania uczniów nauką szkolną i własnym rozwojem;
- zwiększenia umiejętności uczniów w zakresie sprawnego i bezpiecznego poruszania się w cyfrowym świecie oraz świadomości konsekwencji aktywności podejmowanej w sieci;
- zaangażowania społeczności szkolnej w działalność związaną z wolontariatem oraz działalność charytatywną;
- kształtowania świadomości uczniów, ich rodziców, nauczycieli oraz pracowników szkoły na temat zagrożeń wynikających z podejmowania zachowań ryzykownych, stosowania używek, niebezpieczeństw wynikających z uzależnień oraz poznania sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom;
- udzielania uczniom, rodzicom oraz nauczycielom pomocy adekwatnej do ich potrzeb i oczekiwań.

## EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Ewaluacja realizowana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami, uczniami, pracownikami szkoły,
- informacje zwrotne od adresatów prowadzonych programów profilaktycznych,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w czerwcu, w każdym roku szkolnym przez zespół ds. profilaktyki oraz zespół wychowawców szkoły. Zadaniem zespołów jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna. Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji pozwolą na modyfikację poszczególnych działań oraz całego programu.

## **ALFABET WYCHOWAWCY**

**A**kceptuj swojego ucznia.  
**B**ądź dla niego oparciem.  
**C**hwal go za wszystko, co na to zasługuje.  
**D**otrzymuj przyrzeczeń.  
**E**gzekwuj prawa i obowiązki.  
**F**ormułuj precyzyjnie wymagania.  
**G**ospodaruj efektywnie jego czasem.  
**H**amuj dyskretnie niewłaściwe zapędy.  
**I**nterесuj się uczniem.  
**J**ednocz jego rozum, ducha i ciało.  
**K**ieruj wszechstronnie jego rozwojem.  
**L**icz się z jego zdaniem.  
**Ł**agodź stresy i cierpienia.

**Miej cierpliwość.**  
**Nie oszukuj go.**  
**Okazuj mu zaufanie.**  
**Pokaż, że jesteś omylny.**  
**Rozwijaj jego samodzielność.**  
**Słuchaj uważnie tego, co mówi.**  
**Troszcz się o niego.**  
**Ukaż mu wartość i piękno życia.**  
**Wierz w jego możliwości.**  
**Y ...? (niewiadoma – bądź na nią przygotowany)**  
**Zachęcaj go do dalszej pracy.**

## **ALFABET UCZNIA**

**Akceptuj swojego nauczyciela.**  
**Bądź grzeczny na lekcji.**  
**Chroń słabszych.**  
**Dawaj dobry przykład.**  
**Egzekwuj swoje prawa.**  
**Formułuj swoje zdanie nie krzywdząc innych.**  
**Głowa do góry, wyzwania bywają wyczerpujące!**  
**Hamuj się czasem.**  
**Ignoruj głupie uwagi innych.**  
**Jedz tylko na przerwach.**  
**Kieruj się rozumem.**  
**Licz się ze słowami, bo słowa mają moc.**

Ładnie pisz.  
Mów zawsze prawdę.  
Nie bądź wulgarny.  
Odrabiaj prace domowe.  
Pilnie się ucz.  
Rób to, co wskaże nauczyciel.  
Szanuj czas swój i innych.  
Troszcz się o wygląd szkoły.  
Ucz się z lekcji na lekcję.  
Wysłuchaj innych.  
Yes, yes, yes...  
Zadbaj o swoje szczęście.

Opracował zespół ds. profilaktyki:

Renata Tuszyńska

Magdalena Nowak-Wszelaczyńska

Krzysztof Lipka

## **Załącznik**

### **Harmonogram działań w ramach Programu Wychowawczo – Profilaktycznego w roku szkolnym 2024/2025**